

Wiliam of Auvergne de Trinitate. An edition of the Latin text with an introduction by Bruno Switalski (Studies and Text Pontifical Institute of Mediaeval Studies 34), Toronto (Canada) 1976 ss. XIV, 269.

Dzieła Wilhelma z Auvergne (1180 — 1249), zwanego także Wilhelmem Paryskim ze względu na to, że w latach 1228 — 1248 był biskupem Paryża, nie były zbyt często drukowane. Pierwsze niepełne wydanie prac tego filozofa i teologa pojawiło się w 1496 r. w Norymberdze. Następne, także niepełne, choć noszące tytuł *Operum Summa* lub *Opera Omnia* ukazały się kolejno w Paryżu (1516), Wenecji (1591) i Orleanie (1674). To ostatnie zawierające traktat *De Trinitate* doczekało się ponownego wydania we Frankfurcie nad Menem w 1963 r. Tymczasem Wilhelm, nazywany niekiedy „perłą kapłanów i ozdobą kleru”, wysoko ceniony na dworze królewskim i papieskim, zasłużył na szersze zainteresowanie się jego osobą i poglądami. Dlatego należą się słowa uznania dla prof. B. Switalskiego oraz Fundacji Kościuszkowskiej w Ameryce, która finansowała jego prace, za podjęcie trudu opracowania dzieła Wilhelma Paryskiego *De Trinitate* na podstawie zachowanych ośmiu rękopisów.

Traktat Wilhelma o Trójcy Św. składa się z prologu i 44 rozdziałów. Switalski poprzedził go krytycznym wprowadzeniem, w którym nie tylko omawia postać i dorobek naukowy Wilhelma, jego wpływy i znaczenie dla rozwoju myśli teologicznej oraz tio traktatu, ale także analizuje poszczególne rękopisy, do których udało mu się dotrzeć, porównuje je ze sobą, ustala zachodzące między nimi zależności, by w ten sposób dojść do pierwotnej myśli autora. Wszelkie odrębności zachodzące między porównywanymi rękopisami sygnalizuje w przypisach, które zajmują przeważnie 1/3 tekstu. Daje w ten sposób do rąk czytelnika tekst niemalże oryginalny dzieła, które wpłynęło niewątpliwie na skry-

stabilizowanie się myśli teologicznej wieków średnich o Trójcy Św. Wartość publikacji podnoszą jeszcze trzy indeksy (osób, cytatów z Pisma św. i rzeczy) oraz bibliografia obejmująca dzieła Wilhelma, źródła pierwszorzędne (szereg publikacji, przeważnie wcześniejszych, dotyczących problematyki *De Trinitate*), opracowania osoby i poglądów Wilhelma z Auvergne.

Mając do dyspozycji publikację B. Świtalskiego warto byłoby pokusić się o zbadanie myśli teologicznej Wilhelma Paryskiego, zwłaszcza jego wypowiedzi o Trójcy Św. w celu dokładniejszego poznania roli, jaką odegrał w rozwoju doktryny teologicznej Kościoła.

Lucjan Balter